

Pozadina ove faze: Obrazovanje čija je namjera promijeniti ljude i otvoriti njihove umove je više od same sposobnosti kritički obraditi informacije, podatke i činjenice - koliko god je ova sposobnost važna! Obrazovanje također treba **promjenu perspektive** putem **susreta** koje osobi dopušta da bude emocionalno ganuta te da razmišlja o iskustvu tog susreta..

Ciljevi

Nakon završetka ove faze učenici bi trebali:

- ✓ ne 'samo' biti sposobni prikupiti informacije i činjenično znanje na temu izbjeglištva i migracija, već do neke mjere biti sposobni razumjeti (uključujući emocionalno) situaciju, iskustva i želje izbjeglica
- ✓ biti podvrgnuti promjeni perspektive i stjecanju smislenog znanja

Sadržaj

- ✓ Nošenje s iskustvima i perspektivama izbjeglica.

Metode

Susret s izbjeglicama (u stvarnom susretu i/ili putem svjedočanstava).

Prijelaz iz Faze 2

Podsjetite učenike da su prošli put istraživali informacije, podatke i činjenice o izbjeglištvu i migracijama. Ovaj put radi se o otkrivanju ljudi iza tih činjenica i brojki. To je ono što informaciju pretvara u smisleno znanje.

KORAK #1

Stvarni susret

Osobito se preporuča da isplanirate stvarni susret s izbjeglicom koji živi u vašoj zemlji i može pričati o iskustvima u svojoj zemlji porijekla, tijekom izbjeglištva i u svojoj novoj domovini. Kako biste pronašli i pripremili takvog partnera za dijalog, obično trebate zamoliti svog CHANGE partnera za podršku. JRS ima kontakte s izbjeglicama koji su potencijalni partneri za dijalog i ima potrebno iskustvo i sposobnost pripremiti gosta za susret.

Priprema vašeg gosta

Kad vaš CHANGE partner i vi izaberete mogućeg partnera za dijalog, molimo imajte na umu:

- ✓ osoba se treba osjećati ugodno govoriti o vlastitom iskustvu (uključujući stresna i bolna iskustva), o gubitku i tuzi, nadi i željama, bez da se dodatno opterećuje. Osoba bi također trebala moći podnijeti činjenicu da učenici možda neće uvijek biti osjetljivi i pažljivi prilikom formuliranja njihovih pitanja i komentara.
- ✓ osoba treba već neko vrijeme živjeti u vašoj državi kako bi mogla pričati o (pozitivnim i negativnim) iskustvima prihvaćenosti i odbačenosti, o sudjelovanju i isključenosti i tako dalje. Naravno, izbjeglica koji je tek nedavno stigao u vašu zemlju može također pričati o iskustvima koja su vrlo korisna za učenike. Međutim, neće vam moći reći mnogo o tome kako je živjeti u vašoj zemlji.
- ✓ Idealno, osoba može razgovarati s učenicima na vašem jeziku. Inače je potrebno prevođenje koje ne može uvijek prenijeti suptilne nijanse prezentacije i traje duže.

Gost treba unaprijed znati koji će biti problemi u susretu i kako će se taj dijalog odvijati. Kako bi njemu/njoj (i svim sudionicima) pružili osjećaj sigurnosti, toplo se preporučuje da razgovor prati i moderira osoba koja poznaje gosta (obično vaš CHANGE partner ili neka druga osoba koja radi s JRS-om). Zamolite gosta (posredstvom vašeg CHANGE partnera) prije susreta da pripremi podsticaj koji se može orijentirati prema sljedećim pitanjima. Naravno, on/ona je potpuno slobodan/na reći samo ono što želi.

- ✓ Što me potaklo da napustim svoju domovinu?

- ✓ Koga i što sam ostavio/la ondje - tko i što mi najviše nedostaje?
- ✓ Što sam doživio/jela tijekom izbjeglištva?
- ✓ Što me osnažilo na tom teškom putu?
- ✓ Koje želje i ideje sam imao/la po pitanju svog novog doma?
- ✓ Kako su me primili u mojoj novoj domovini: što sam dobro zapamtio/la, što mi je pomoglo, što mi je bilo teško? Postoje li ljudi koji su mi postali osobito važni?
- ✓ Koji susreti su me dirnuli i promijenili na mom putu?
- ✓ Kako danas doživljavam zajednički život s građanima svog novog doma?
- ✓ Što je važno i vrijedno za naš zajednički život?
- ✓ Čime mogu i čime bih želio doprinijeti društvu u kojem sada živim?
- ✓ Koje su moje nade ili snovi za budućnost?
- ✓ Postoji li nešto što bih htio/jela reći učenicima ili nešto što bih ih htio/jela pitati?
- ✓ Što je najvažnija promjena koja mi se dogodila u životu?

Priprema razreda

Učenike je najbolje pripremiti na kraju zadnje faze (pogledajte prijelaz iz faze 2 u fazu 3): Objasnite da će gost govoriti o jako osobnim iskustvima, od kojih su neka bila teška i bolna. Recite učenicima da oni mogu, naravno, postavljati gostu pitanja (i time pokazati svoj interes), ali to trebaju činiti s poštovanjem.

Trebaju zamisliti kako bi to bilo govoriti o osobnim iskustvima, osjećajima, nadama i željama pred nepoznatom publikom.

Uvod i dijalog

Kada gost – u pratnji vašeg CHANGE partnera – dođe u vaš razred, oboje ih kratko pozdravite. CHANGE partner treba predstaviti partnera za dijalog bez sugeriranja što će on/ona reći. Zamolite svog gosta da kaže svoju priču učenicima i zamolite učenike da slušaju bez prekidanja. Nakon uvoda učenici mogu postavljati pitanja i razgovarati s gostom. Ako je na kraju ovoga gost pitao učenike pitanje ili im rekao nešto što su oni smatrali posebno zapanjujućim, učenici bi to trebali prokomentirati.

Razmišljanje

Na kraju susreta učenici mogu ukratko reći što ih je osobito impresioniralo ili dirnulo. Čemu se nadaju u svojim vlastitim životima i po pitanju suživota s drugim ljudima? Vaša intervjuirana osoba trebala bi imati zadnju riječ: Što on/ona sam/a uzima iz ovog razgovora??

Sljedeći korak 2.1 i ili 2.2 možete koristiti kao alternative koraku 1 ako nije moguće dogovoriti osobni susret. Također možete koristiti korak 2.1 i/ili 2.2 kao dodatak – ovisno o tome koliko vremena imate.

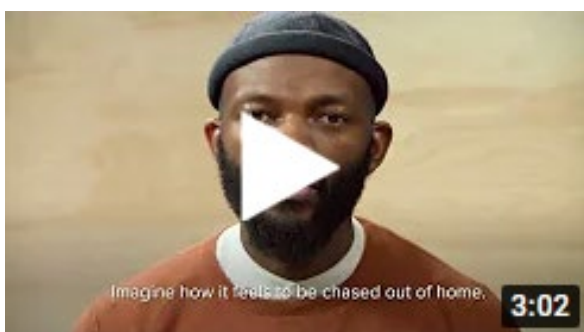
KORAK #2/1

Kad izbjeglice postanu pjesnici

Na internetu ćete pronaći brojna svjedočanstva izbjeglica - posebno poeziju - koja su osobito prikladna za razgovor o osjećajima i empatiji.

Evo dva primjera:

- ✓ Slam pjesnik i bivši izbjeglica **JJ Bola**
- ✓ **Amineh**, 13-godišnja sirijska izbjeglica koja je postala nagrađivana pjesnikinja:

Here ćete pronaći informacije o pjesnikinji i tekst pjesme (Moglo bi pomoći da tekst pjesme također pružite i u ispisanom obliku):

Mogli bi postojati i videozapisi pjesama izbjeglica u vašoj zemlji. To olakšava učenicima uspostavljanje veze s vlastitom zemljom.

Pokažite učenicima izabrani videozapis i odmah potom ih zamolite da razmisle (Pitanja → **vježbenica za učenike**):

- ✓ Koja iskustva i koje želje su izražene u pjesmi?
- ✓ Što se meni osobito svidjelo i dirnulo me?
- ✓ Kad bih mogao/la razgovarati s pjesnikom: Što bih pitao/la, o čemu bih htio/jela znati više?
- ✓ Kad bi ti pjesnici živjeli s nama - koja svoja iskustva, koje svoje sposobnosti bi nam oni mogli donijeti, kako bi nas obogatili?
- ✓ Kad bih bio/la prisiljen/a napustiti svoj trenutni dom od danas do sutra, što bi mi najviše nedostajalo? Čemu bih se nadao/la od svog novog doma? Što bi meni bilo važno kako bih ondje mogao/la dobro živjeti?
- ✓ Alternativno pitanje za izbjeglice ili migrante u razredu: Nakon što sam bio/la prisiljen/a napustiti svoj dom: Što mi je najviše nedostajalo? Čemu se nadam od svog novog doma? Što je meni važno kako bih ovdje mogao/la dobro živjeti?

Nakon osobne refleksije učenici mogu podijeliti ideje o tim pitanjima u malim grupama ili u razredu.

KORAK #2/2

Izbjeglice pričaju svoju priču

Ako ne nalazite prikladnim rad s peozijom, također možete pokazati videozapis u kojem izbjeglica govori svoju priču. Na primjer, ako niste koristili videozapis s **Hibom** ili videozapis s **Filimonom** u Fazi 1, možete ga koristiti ovdje.

Odmah potom pitajte učenike da sami za sebe razmisle o sljedećim pitanjima (pitanja → **vježbenica za učenike**):

- ✓ Koje različite osjećaje izražava Hiba/Filimon?
- ✓ Koje osjećaje ja osjećam gledajući videozapis?
- ✓ Koji pozitivan doprinos bi izbjeglica poput Hibe/Filimona mogla dati našem društvu? Što bi ona/on trebala/ao kako bi se osposobilo nju/njega da daju doprinos?

Možda postoje i videozapisi izbjeglica koje žive u vašoj zemlji i pričaju svoju priču.

Ako izaberete opciju 2 i ovaj bi korak mogao pratiti CHANGE partner. On/ona može, na primjer, koristiti primjere kako bi objasnili koji aspekti tih svjedočanstava postoje i među izbjeglicama u vašoj zemlji.

Poziv na razmišljanje

Objasnite zadatak za razmišljanje ovu faza (Zadatak za razmišljanje →

vježbenica za učenike). Do sljedeće faze molim te:

Fotografirajte simbol/predmet koji predstavlja vašu nadu!

Zapišite tri konkretne želje koje imate za ljude svoje nove domovine!

Sažetak i prijelaz

Zamolite učenike da u nekoliko rečenica objasne što su naučili u ovoj fazi.

Nakon što neki učenici nešto kažu o ovom pitanju možete to sažeti vlastitim riječima (pogledajte ciljeve ove lekcije iznad!).

Potom možete objasniti kako će teći sljedeća faza: *“U sljedećoj fazi radit će se o tome što nas treba voditi ako želimo pravdu za izbjeglice i ako svi želimo živjeti zajedno na najbolji način.”*

LET'S GO TO FAZA 4